

Til minister for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby og til Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg

I Italiensklærerforeningen har vi med stor interesse læst regeringens reformudspil *Fra elev til studerende* og følger levende med i den debat, der nu løber parallelt med forhandlingerne på Christiansborg.

I udgangspunktet er vi glade for regeringens erklærede støtte til sprogfagene, men ikke desto mindre frygter vi, at danske gymnasieelever i løbet af få år ikke længere kommer til at kunne vælge italiensk eller andre mindre sprog som fag i gymnasiet. Grundlæggende mener vi, at begyndersprog skal kunne indgå på lige fod med fortsættersprog i studieretninger, således at det ikke kun er i sproglige studieretninger, at begyndersprog kan indgå som studieretningsfag. I et interview i *Kr. Dagblad* (26/4-16) fremgår det også, at ministeren selv gerne vil ”styrke både begyndersprog og fortsættersprog og forventer, at forhandlingerne vil munde ud i en aftale om et gymnasium, hvor flere elever har flere sprogfag.”

Selvom der ser ud til at være plads til sprog – og også mange sprog – i reformudspillet, vil italiensk og de øvrige begyndersprog, der har ”rang” af 3. fremmedsprog i praksis stå med et meget yderligt mandat, når der skal vælges fag, da et tilvalg af et begyndersprog som 3. sprog også vil være et valg af 5 A-niveau-fag, hvilket vil afskrække mange – ikke på grund af sprogfagernes egenart, men på grund af pakkens formelle sammensætning.

I reformudspillet henvises netop til at andelen af studenter med tre fremmedsprog er faldet fra 33 procent i 2007 til 4 procent i 2015. Det vil efter vores mening ikke være nok at ’lokke’ med matematik på C-niveau. De unge vil være nervøse for en linje, der kun rummer sprog og ikke f.eks. samfundsfag eller et kunstnerisk fag. Et forslag til at løse denne problematik kunne være at sidestille begyndersprog og fortsættersprog som 2. fremmedsprog, så eleverne reelt frit kan vælge sprog efter interesse og ikke som led i et puslespil af fag og niveauer. Det er netop i interessen for et begyndersprog, mange af de mindre sprogfag i elevernes øjne bliver interessante. Den interesse udmønter sig i motiverede elever, hvilket naturligvis er en værdi per se, men også kan have en positiv effekt på frafaldsrisikoen.

Værdien af at styrke en bred vifte af sprog er imidlertid også økonomisk. Hvis man tager italiensk og Italien som eksempel, er det værd at bemærke, at Italien er verdens ottendestørste økonomi, og har den næststørste industriproduktion i Europa kun overgået af Tyskland. Danmarks eksport til Italien beløber sig til ca. 15 mia. kr. årligt, og tallet er i stigning. Norditalien har mere end 30 millioner købedygtige forbrugere, iflg. Udenrigsministeriets tidsskrift *Eksporthokus* (nr. 1, 2015, s. 29). Her fremhæves desuden, at den grønne omstilling er et vækstområde i Italien med store muligheder for danske virksomheder, ligesom der også er stigende efterspørgsel på udstyr til sundhedssektoren, ikke mindst fordi Italien vil have en af verdens ældste befolkninger i

2050. Endelig er der også fokus på udvikling af innovative digitale løsninger med muligheder for danske virksomheder inden for cloudteknologi. ”Solen skinner igen på Sydeuropa” som der står på forsiden af *Eksporfokus*.

Derfor er det, som professor Lars Ulriksen (KU) udtrykker det i *Gymnasieskolen* (#4, 2016) “et kolossalt samfundsmæssigt problem, at vi uddanner færre og færre inden for fremmedsprog”. Det italienske marked er et oplagt eksempel på, at erhvervslivet – som han udtrykker det – “har brug for medarbejdere, der ikke bare kan engelsk, men flere fremmedsprog, og som kan forstå kulturerne hos vores store handelspartnere.” Med en årlig eksport på 15 mia. kr. må Italien siges at være en sådan ”stor handelspartner” og derfor mener vi ikke, at man kan ignorere disse fakta, som betyder noget for Danmarks eksportmuligheder og vækst.

Derudover skal det understreges, at sprogfag generelt giver helt konkrete, anvendelige færdigheder og kompetencer, og i øvrigt, på lige fod med matematik, er med til at udvikle og styrke unge menneskers kompetencer i abstrakt, logisk og systematisk tænkning – ikke mindst det italienske sprog, der er vokset direkte ud af latin.

I modsætning til andre humanistiske fag er der ingen nævneværdig arbejdsløshed blandt universitetskandidater fra italiensk hvilket også gælder de øvrige europæiske sprogfag (engelsk, fransk, tysk, spansk).

Italiensk er allerede et veletableret og velfungerende fag på 22 danske gymnasier med ca. 1000 elever. Overalt indgår faget i tværfaglige projekter med virksomheder i både Danmark og Italien, med folkeskoler og universiteter, ligesom der er en lang tradition for samarbejde med den Italienske Ambassade og Det Italienske Kulturinstitut.

En nylig elevundersøgelse viser, at de elever, der vælger italiensk i gymnasiet er meget motiverede og målrettede, og har en klar idé om, hvad de skal bruge italiensk til i deres fremtid. I mange tilfælde har de aktivt fravalgt tysk eller fransk, fordi de har haft dårlige erfaringer i folkeskolen og har brug for at starte på en frisk. Mange finder det motiverende, at de lærer noget, som ikke alle kan. I modsætning til mange andre ikke-europæiske sprog har begyndere en reel mulighed for at lære italiensk på kort tid. Vi vil slutte af med citater fra undersøgelsen:

- *Man får et godt blik for andre sprog end engelsk og dansk.*
- *Jeg vil bruge det inden for handel og kommunikation. Italienerne kan ikke så godt engelsk*
- *Jeg vil være ingeniør og så åbner det flere muligheder for job*
- *Jeg vil gerne arbejde med noget inden for mode, salg og markedsføring; studier inden for det fag er rigtig godt i Italien*
- *Der er mange italienere, som ikke snakker engelsk, så i forretningsanliggender er det en god idé*
- *Jeg synes det er fantastisk at have mulighed for at vælge nogle sprog, der ikke er tysk og fransk. Det er en af de ting, der viser hvordan Danmark kan arbejde internationalt. Et lille land kan have stor indflydelse. ... Måske kunne jeg ende med at*

blive international koordinator og det er bare fedt at kunne repræsentere Danmark og kommunikere med andre.

Vi håber, at man i Børne- og Undervisningsudvalget vil tage højde for ovennævnte bemærkninger og arbejde for en ændring af teksten i udspillet til den nye gymnasiereform således at begyndersprog som italiensk ikke forsvinder fra den danske gymnasieskole.

Venlige hilsner

Bestyrelsen for Italiensklærerforeningen

Gitte Leonessi (Esbjerg Gymnasium), Pia Ohrt (Frederiksberg Gymnasium), Martin Kvist Petersen (Viborg Gymnasium), Mia Husted Hamborg (Ålborghus Gymnasium), Pia Schwarz Lausten (Københavns Universitet)